

.xlvi. OMELIA IN NATALE SANCTI PETRI APOSTOLI .

DE sancto petro apostolo . primo et principe apostolorum . ho-
die nos oportet loqui fratres karissimi et recitare nec
non et predicare . quia quondam piscator et retifer pro pe
nuria conditionis sue et necessitatis fuerat . Nunc autem
regni caelestis clauicularius est et hominum pisca
tor . sicut in electione eius siue uocatione et ceterorum
dicitur . Uenite post me . et faciam uos fieri pescatores
hominum . Quoniam sicut pisces ex profundo aquarum per hamum¹ et
retia trahuntur a terram² et in usum hominum postea haben-
tur . Ita christus per potentiam maiestatis suę et apostolorum
predicationem homines qui in mundo sunt ex profundo ;
/102v/ Id est de ore leonis et de potestate diaboli et ex gentilitatis er-
rore extraxit . atque secum deduxit ad caelestia regna . sicut
ante passionem domini legimus . Hos duodecim mississe iesus predica
re in mundo . Et post resurrectionem eius ex mortuis iterum
dixisse eis . Ite in uniuersum mundum et predicate euangelium
omni creature ; Id est omni homini in quo consistunt qua
tuor³ elementa mundi . Quorum quidem ut diximus petrus iste
cuius hodie solemnitatem gerimus primus et princeps erat . quoniam
nemo in fide et dilectione christi precellerat illum . sed ipse omnes
anteibat . [.iii.] Et ideo in resurrectione christi extra numerum
et ordinem discipulorum . Ab ipso domino et angelis eius reputatur et dicitur .
Ite et annuntiate discipulis eius et petro . quia resurrexit et prece-
det uos in galileam . et ibi eum uidebitis sicut dixit uobis . Quis autem
maior esset illo cui a christo dicitur . quando interrogabat disci-
pulos suos de semetipso dicens . Quem dicunt homines esse filium

¹ hamum] corr. from namum(?) by later scribe

² letter erased between a and terram

³ qua-tuor] corr. from quat-tuor

hominis? At illi⁴ dixerunt . Alíí⁵ iohannem baptistam . Alíí autem haeliam . Alíí uero hierimiam . aut unum ex prophetis . Dixit illis iesus . Uos autem quem me esse dicitis? Respondens simon petrus dixit . Tu es christus filius dei uíuí . Respondens autem iesus dixit ei . Beatus es simon bariona . quia caro et sanguis non reue lauit tibi sed pater meus qui est in cēlis . Et ego dico tibi . quia tu es petrus et super hanc petram aedificabo aecclesiam meam . et portę inferi non preualebunt aduersus eam . et tibi dabo claves regni cēlorum . Et quecumque ligaueris super terram . erunt ligata et in caelis . Et quecumque solueris super terram . erunt soluta et ín cēlis . Consideremus ergo fratres karissimi quam beatus est ille homo et felix cui hoc a domino pre omnibus dicitur . Quodcumque damnaue ris erit damnatum . et quodcumque liberaueris . erit saluatum .

/103r/ Ać sí dixisset ei iesus . Tu es primus apostolorum . tu congregabis ecclesiam meam super terram . Id est congregationem iustorum . et eris per me funda mentum eius . et complebis eam ín nomine meo . et porte inferi non preualebunt aduersus eam . Id est íudei et heretici . quoniam híí sunt portę inferi . per quos íntratur ín profundum inferni . et tibi dabo claves regni cēlorum . Id est tibi dabo potestatem ín caelo et ín terra . et committo tibi aperire thesauros sapientię et scientię per me nunc usque a seculis absconditos . Quoniam sicut aperitur clausa et con signata domus clae . [.vi.] Ita potestate orationis et predicationis tue ante omnes homines ín nomine meo credentes aperies regna cēlorum . Et quoscumque satanas alligauerat ignoran tia aut errore siue per primi hominis preuaricationem . apostolica potestate quam a me accepisti solues et sanabis . et ín cēlum erunt soluti et sani . Ipse est igitur petrus comes et conscius . domini ín mari et ín terra . et cum eo ambulauit super mare . Ipse est pastor gregis dominici . et confirmator fratrem suorum . sicut saluator ad eum dicit . Simon iohannis diligis me plus his?

---

⁴ later i added in pencil

⁵ Alíí] corr. from Aliud

Et dicit ei . Domine tu scis . quia amo te . Et dixit ei . Pasce agnos meos .
Id est christianos . Et iterum . Ecce satanas expetiuít uos ut cri
braret sicut triticum . Et ego rogaui pro te ut non deficiat
fides tua . et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos .

Et iterum . [.vii.] Assumpsit eum iesus cum iacobo et iohanne in mon
tem seorsum . ut audirent uocem patris de nube testimonium
de filio perhibentis . tu es filius meus dilectus . in quo bene con
placui . ipsum audite . Petrus autem dilectatus in uisione
domini et splendore diuinę glorię . quibus clarificatus est iesus coram
ipsis in monte . suprāmodum satiatus dicebat . Domine bonum est
nos hic esse id est semper tecum habitare . et numquam terrena
/103v/ uidere . et facere hic tria tabernacula . tibi unum . moysi
unum . et he.lię unum . Considerate ergo fratres si hoc tantum petro
sufficiebat ad caelestę gloriam . omne seculum . et ea que in ipso
sunt . nusquam postea uidere . Quid dicemus de futuro seculo
[.viii.] Ubi facie ad faciem dominum uidebimus in diuinitate . et erimus
semper cum illo in cęlesti gloria ; sed dominus noluit tunc semper esse
in monte . quoniam descenderat de cęlo non ut faceret uolunta
tem suam . sed uoluntatem patris qui misit illum . Et uenit in mun
dum non ut iudicaret eum . sed ut saluaretur . mundus per ipsum .
Veniente igitur eo de monte . obtulerunt ei paraliticum . et sana
uit eum . Et dixit petro . Vides petre . si essemus ut dixisti semper
in monte : Id est si ad cęlum ante tempus crucis et passionis
et resurrectionis ut uoluisti ascenderemus . non utique cura
retur infirmus . id est non saluaretur genus humanum .
quod per me saluandum est in cruce . Et tu petre . quomodo sal
uareris : quia te post trinae negationis culpam ego per
misericordiam destinaueram saluari et clarificari per crucem .
Sed haec omnia tibi acciderunt petre . mei causa . quia tu plus
alíis me dilexisti . Si enim fuisses cum ceteris apostolis . hoc tibi non
accedisset plusquam illis . Et ideo ut nebulam deleo iniquita

tem tuam . et peccatum tuum non memorabor amplius . et non solum
hoc . sed ponam te primum et principem omnium apostolorum . Quoniam hoc
ipsum quod me negasti non pro gulae concupiscentia et pecu
niae thesauris sicut iudas scarioth . sed ex magnitudine
mei amoris tibi accidit . Ed ideo non solum ut iam dixi non me
memorabor iniquitatem tuam . sed in omnem terram ut scriptum est
de te et de similibus tuis exibit sonus tuus . et in fines orbis terre
uerba tua abibunt . et accipies spiritum paraclitum ueritatis .

/104r/ quem mittet tibi pater meus et fratribus tuis in nomine meo . Et eritis
mihi testes fideles in hierusalem et in omni iudea et samaria . et
usque ad ultimum terrae . Et non solum hoc fiet uobis . sed etiam caecos
inluminabis . mortuos suscitabis . infirmos⁶ curabis . Leprosos
mundabis . claudis pedes restitues . demones eicies . et si in um-
bra tua adumbrauerit aliquis infirmus . sanus erit ab omni
languore a quocumque tenebitur dolore . et in te compleo promis
sionem meam quam promisi quando uobiscum in corpore eram coram
iudeis signa et mirabilia faciens . Et dixi . Amen dico uobis .
si quis crederit in me . non solum hęc sed maiora horum faciet .
et eris tu super claves regni caelorum . Quoniam scio quod omnes reos .
et criminosos . et peccatores . et scelestos . et gentiles . et non
credentes auctori salutis aeternę . et adulteros . et fornicato
res . et periuros . et peccata non poenitentes . et ceteros his similes
alligabis et conculcabis . et erunt ligata et in celis . Et iterum
scio . Omnes iustos . et poenitentiam agere uolentes . miseri
cordes . modestos . humiles . patientes . hospitalitatem sec
tantes . Sobrios . castos . et pios . et ab omnibus se malis continen
tes . per te esse saluandos . Et erunt hi in celis soluti et sanati . et tu
illorum eris dux in regno caelorum et princeps . Ac si hoc illi dixis
-set . Quantoscumque enim in hac uita positos conuerteris ad sa
lutem . super tantos principatum accipies in futurum . et sedebis

---

⁶ infirmos] corr. from imfirmos

super sedes duodecim . Iudicans duodecim tribus israel sicut de te
et similibus tuis dictum est . Et haec tibi dabo quoniam me dilexisti
multum . et in me fidem tenuisti nimium . Et ideo in caput et uer-
ticem omnium sanctorum exaltabo te . et non solum hoc . sed etiam omnium
gentium et iudeorum pastorem te esse faciam . Et ideo nomen firmis-
simae petre imposui tibi quoniam tu eris ut dixi fundamentum
/104v/ et stabilimentum aecclesiæ meæ quam per te congregabo . Cuius ego sum
caput et plenitudo⁷ . et uos et similes uestri membra mea .
ut ubi ego sum . et uos sitis . Haec et his similia de sancto petro
apostolo dixisse sufficient . Sed uideamus nunc . quid aut quomodo
predicauit iste beatissimus petrus . In quo erat spiritus sanctus quem ab omni
potenti deo per christum acceperat . Ait enim . Castigate fratres karissimi
animas uestras ad obediendum deo in ueritate . et in fraternitate
simpli ex corde puro uos in inuicem diligite . Quoniam omnis caro
sicut fenum aruit . et omnis gloria eius sicut flos foeni decidit ; verbum
autem deum manet in aeternum . Et iterum dicit . Karissimi . Obsecro uos
tamquam aduenos et peregrinos . abstinete uos a carnalibus
desideriis que militant aduersus animam . Conuersationem
uestram inter gentes habentes bonam . et omni humanæ creaturæ
subiecti estote . propter deum . Siue regi . quasi precellenti . Siue ducibus .
tamquam ab eo missis⁸ ad uindictam malefactorum laudem uero bonorum .
Et iterum . Omnes honorate . fraternitatem diligite . Deum timete .
regem honorificate . Serui subditi estote . in omni timore
domini . Non tantum bonis et modestis . sed etiam discolis .
Id est in disciplinatis . Haec est enim gratia apud deum . In hoc enim
uocati sumus . quia christus pro nobis passus est relinquens nobis
exempla . ut sequamur uestigia eius . Qui peccatum non fecit .
nec dolus inuentus est . in ore eius . Qui cum malediceretur . non
maledicebat . Cum pateretur non comminabatur . sed in humi-
litate omnia sustinebat . Et iterum dicit . Omnes unanimes in

⁷ Four letters erased after plenitudo.

⁸ missis] corr. from misis by a later scribe

oratione estote . fratnritatis amatores . misericordes . modesti . humiles . Non reddentes malum pro malo . uel male-dictum pro maledicto . Sed e contrario benedicentes . quia in hoc uocati sum . ut benedictionem hereditate possideamus .

/105r/ Qui enim uult uitam suam diligere et uidere dies bonos . coherceat linguam suam a malo . et labia eius ne loquantur dolum . Declinet autem a malo . et faciat bonum . Inquirat pacem . et persequatur eam . Quia oculi domini super iustos . et aures eius in preces eorum . Et iterum dicit . Cum autem apparuerit princeps pastorum . Id est mundi saluator . accipietis uos floridam cœlestis glorię coronam . Et ideo subiecti estote . senioribus uestris . Omnes . enim in inuicem . quietam humilitatem induere debetis . Quia deus superbus resistit . humiliibus autem dat gratiam . Humiliamini ergo sub potentissima manu dei . ut uos exaltet in tempore uisitationis sue . Omnem sollicitudinem uestram proicite super eum : quoniam ipse curat de omnibus . Sobrium estote et uigilate . excitamini et expurgescimini . quoniam diabolus . aduersarius uester sicut leo rugiens circuit querens quem deuoret . Cui resistere debemus fortes in fide . ut uincamus eum . Et iterum dicit . karissimi . Estote prudentes . et uigilate in orationibus . ante omnia autem mutuam in uobis met ipsis caritatem continuam habentes . quia caritas opererit multitudinem peccatorum . Hospitales inuicem . sine murmuratione . Si quis loquitur . quasi sermones dei . Si quis ministrat . tamquam ex uirtute quam amministrat deus . ut in omnibus honorificetur deus . per iesum christum dominum nostrum . Haec et multa his similia predicauit beatus petrus apostolis . post passionem et ascensionem domini nostri iesu christi saluatoris mundi in multis regionibus et partibus terrae . qui postea quidem passus est in rome tertio die kalendarum iulii . sub nerone imperatore urbis rome trigessimo septimo anno post passionem domini in hierusalem . sub pontio pilato et tiberio inperatore . Factum est autem dum duceretur idem petrus apostolus ad crucem .

Repletus est gaudio magno et dicebat . Non sum dignus ita esse
/105v/ in cruce sicut dominus meus . qui de spiritu sancto conceptus est . Me autem ex li-
mo terrę ipse formauit . Ita ergo crux mea et caput meum in terris
debet ostendere . At illi statim uerterunt crucem . et pedes eius
sursum configurerunt . Manus uero deorsum . et dum esset
petrus in cruce . uenit ad eum turba multa maledicens cesa-
rem . et fecerunt planctum magnum propter eum ante crucem .
Petrus uero exortabat eos suave de cruce dicens . Nolite fle-
re sed gaudete mecum . Quia ego hodie uado parare uobis locum
in regnum caelorum . Et cum hoc dixisset ait . Gratias tibi ago iesu
christe pastor bone . quia oues quos tradidisti mihi compatiuntur
mecum hodie . Ač sí dixisset . Qui sunt quidem numero non centi
septuaginta octo . peto namque ut participantur mecum de-
gratia tua in sempiterno seculo . ut simul regnemus simulque gau-
deamus in regnis caelestibus . Te donante iesu christe . qui cum
patre et spiritu sancto uiuis et regnas deus . per omnia secula seculorum . AmeN .